

Hankekuvaus ja Laskennallinen tarveselvitys:

Pohjois-Karjalan Kansanterveys ry, STEA 10242-kehittämishanke 5/2024

Yksikkö: Hallintopalvelut, kehittämissyksikkö

Laatija: Minna Patama ja Ulla Tiainen 7.2.2024

Rahoituslaskelma

Pohjois-Karjalan Kansanterveys ry on hakenut Pohjois-Karjalan hyvinvointialue – Siun sotelta kumppanuutta STEAn myöntämään 10242-kehittämishankkeeseen PUHTI-elintapavalmennus-hankkeeseen. Siun soten osuus PUHTI-elintapavalmennus-hankkeeseen on 4 500 €. PUHTI-elintapavalmennus-hankeaika on 2022–5/2025. Hankkeen kokonaisbudjetti 274 590 €. Vuoden 2024 STEAn avustus 10242-kehittämishankkeeseen Puhti-elintapavalmennus on 50 516 €. Siun soten kumppanuus kohdistuu vuodelle 2024.

Hankkeen kuvaus

Kumppanuus kohdistuu Pohjois-Karjalan Kansanterveys ry:n PUHTI-elintapavalmennus-hankkeeseen. Hankkeen tavoitteena on heikossa työmarkkina-asemassa olevien pitkäaikaistyöttömien toiminta- ja työkyvyn edistäminen. Hankkeen tavoite tukee Siun soten koordinoiman alueellisen elintapaverkoston päämäärää ja toimintaa.

PUHTI-elintapavalmennuksen toiminnan tavoitteena on pitkäaikaistyöttömien ryhmämuotoisen elintapavalmennuspalvelun kokeilukehittäminen osana Joensuun seudun työllisyyttä edistäviä palveluja, edistää ja tukea pitkäaikaistyöttömien liikuntaa, ravitsemusta, ja uni- ja vuorokausirytmisiä työnhakukuntoisuuden parantamiseksi sekä vahvistaa pitkäaikaistyöttömien arjenhallintataitoja, itsetuntoa sekä minäpystyvyyden tunnetta.

Vuoden 2024 aikana hankkeen kehittämistoimet kohdistuvat noin 30 pitkäaikaistyöttömään sekä heidän sidosryhmiinsä (terveydenhoitajat, aikuissosiaalityö, työllisyyspalvelut). Hanke kohdistuu Joensuun ja lähikuntien alueelle sekä hybridimallisen kokeilupilotin toteuttamiseen osana elintapaverkoston alueellista kehittämistyötä.

Hankkeen tarve

Hankkeen toiminnan tarkoituksena on edistää hyvinvointia, tuoda lisää voimavaroja pohjoiskarjalaisille pitkäaikaistyöttömille sekä kohentaa heidän työ- ja toimintakykyään, edistäen näin heidän työllistymistään. Pitkittynyt työttömyysjakso voi johtaa työttömän kohdalla moniin terveydellisiin ja arjenhallinnallisiin haasteisiin. Terveysongelmat ja elämänhallinnan vaikeudet usein hankaloittavat työllistymistä ja samalla kasvattavat työttömien riskiä syrjäytyä työmarkkinoilta. Siirtyminen pitkäaikaistyöttömyydestä kohden työelämää voi olla haasteellista keskittymällä ainoastaan työllistämistoimenpiteisiin. Siirtymävaiheessa kohden työllistymistä pitkäaikaistyöttömällä on huomioitava lisäksi hänen kokonaistilanteensa, johon sisältyvät työ- ja toimintakyky, terveys ja niihin liittyvät palveluntarpeet sekä sosiaaliset tilanteet.

PUHTI- elintapavalmennuksella pyritään edistämään ja tukemaan pitkäaikaistyöttömien terveyttä sekä vahvistamaan kohderyhmän henkilökohtaisia ja sosiaalisia voimavaroja Joensuussa ja lähikuntien alueella. Ryhmämuotoisen elintapaohjauksen tavoitteena pitkällä aikavälillä on osallistujien itsestä huolehtimisen kyvyn ja elämänhallinnan vahvistuminen sekä sitä kautta työttömän työllistymismahdollisuuksien paraneminen. PUHTI- elintapavalmennuksessa pitkäaikaistyötöntä henkilöä tuetaan kohden kokonaisvaltaista elintapamuutosta. Valmennuksessa paneudutaan arkiaktiivisuuden ja muun liikkumisen lisäämiseen, terveelliseen ravitsemukseen, unenhuoltoon ja palautumiseen. Laboratoriokokeiden ja muiden terveystutkimusten ansiosta osallistujat saavat selkeän kokonaiskuvan valmennuksen aikaisista muutoksista sydän- ja verisuonitautien riskitekijöissä.

Yhden työttömän laskennalliset keskimääräiset vuosikustannukset ovat yhteiskunnalle n. 15 000 €. Hyvinvoinnin, terveyden ja työttömyyden negatiivisista yhteyksistä on olemassa paljon tutkimusnäyttöä, pitkittynyt työttömyys vaikuttaa mm. itsemurhariskiä sekä lasten hyvinvointiin perheissä. Tutkimuksissa on todettu, että työttömien työkyky laskee voimakkaasti erityisesti sen jälkeen, kun heidän työttömyytensä on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään kaksi vuotta. (Työttömyyden laajat kustannukset yhteiskunnalle (valtioneuvosto.fi)).

Elintapaohjaus on yksi Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan painopistealueista. Haettavan hankkeen toiminta kytkeytyy hyvinvointialueen strategiaan erityisesti strategisten tavoitteiden 1 ”Toimintamme lähtökohtana on ennaltaehkäisy sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen yhteistyössä asukkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa” ja tavoitteen 7 ”Toimintamme on pitkäjänteistä, tulevaisuuteen katsovaa ja päätöksenteko lapsen edun mukaista” kautta. Hanke kytkeytyy strategiseen uudistusohjelmaan vaikuttavuusohjelman hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osa-alueen myötä.